

Patricia Piccinni, "Sacrifice", 1996, dijital C tip fotoğrafı, 130x130 cm, sanatçının, Tolarno Galerisi ve Roslyn Oxley9 Galerisi'nin izniyle.

Patricia Piccinni, "Felicity", 1996, C tip fotoğrafı, 130x130 cm, sanatçının, Tolarno Galerisi ve Roslyn Oxley9 Galerisi'nin izniyle.

Stelarc, "Out of Your Skin", multimedya performansı, © Stelarc.

TEKNOLOJİ İLE DEĞİŞEN İNSAN: POST-HUMAN

YAZI: LESLIE RIGGS

"2525 yılında, eğer insanoğlu hala hayattaysa ... doğru söylemeye, yalan söylemeye gerek kalmayacak, düşündüğünüz her şey, yapmak ve söylemek, bugün aldığınız hapin içindeler"

Zagar and Evans (1969)

"Post Human" sergi kataloğu, 1992, küratör Jeffrey Deitch, tasarım Dan Friedman, FAE, Lausanne.

Yaşamlarımız teknolojinin hükmüne girdi. Önceleri alternatif gerçekler LSD, meskalin ve sihirli mantar gibi haplarla üretilirdi fakat bugün teknoloji sanrı yaratan maddeleri gerçeklik halimize göre değiştirdi.

İnsan Genom Projesi'nin (Human Genome Project) 2003 yılında 3,3 milyar nükleotid baz çiftinin genetik kod sıralamasının (AGCT) tamamıyla eşleştiğini açıkladığından beri, biyoteknoloji ve genetik mühendisliği biyolojik kaderimizi tamamen değiştirdi. Şimdi, "çinko parmaklar (zinc fingers)", "TAL Efektörler (TAL effectors)" ve "Crispr-Cas9" gibi teknolojilerle insan genomu hücre DNA'sını değiştirmek için düzenlenebilir. Bugün DNA kalıtsal olabilir; fizikimiz, duygularımız ruhsal ve zihinsel geçmişimiz, yarın bunlar kesilebilir ve birbirine eklenebilir. Böylece gelecek kuşaklar daha harika, akıllı, güçlü ve uzun ömürlü olabilirler. Artık DNA'mızın esirleri değiliz. Peki, sanatçılar "insan" olarak kimliğimizi silen ve bizi post-human alana fırlatan zamanın ruhu olan siber/biyo/teknolojik devrimleri içeren bu yeni teknolojileri kendi estetik yansıma arayışlarında nasıl yorumladılar? Avustralyalı performans sanatçısı, fütürist, avatar ve post/trans insan filozof Stelarc, varolma modelleri arasında bocalar: gerçeklik, sanal gerçeklik ve sanalın birleştiği üçüncü gerçekliğe dalar. Böylece alternatif anatomilerin ve zenginleştirilmiş otonom zekanın keşfedilmeyen gerçekliklerinin etrafında dolaşır.

Miao Xiaochun, "The Last Judgement in Cyberspace", 2006, karşıdan görünüm, C baskı, 198x170 cm, edisyon 5/9, © Miao Xiaochun, Loubna Fine Art Society.

İlk bakışta zorlayan ve tiksindiren Piccinini ve de Bruyckere'nin eserleri, bizi biyoteknolojide öjonik (insan ırkını iyileştirmeye yönelik) siberetik ilerlemeler sonucu zihinsel olarak yırtıcı ve yok edici insanın hipnotik görüntüsüne çekerler.

Diğer bir deyişle sanatçılar, insanlığın zekasını her ne olursa olsun beslemek için onun kendi varlığı tehdit etse bile benmerkezci ve bencil arzusunu sergilerler. Piccinini'nin LUMP serilerinde ("Lifeform With Unevolved Mutant Properties") mükemmel görünümlü ev hanımları onların en son alımlarını kucaklarlar. Bunlar biyoteknolojik olarak tasarlanmış bebek ve ev hayvanı olma arasındaki kitle pazarı mahluklarıdır. İlk olarak görüntü tamamen yüzey görünümüdür ve sonra alt metin belirir. Piccinini ve Bruyckere'nin çalışmaları, akışkan olan, tahmin edilebilirliğini yitirmiş insanın biyo-teknolojik biçimsizliklerinin görüldüğü bir dünyada fiziksel varoluşun alegorileridir.

Cindy Sherman ve Yasumasa Morimura kimlik ve sosyal/kültürel/ekonomik açılardan cinsel politikayı sorguladıkları çalışmaları için kamera karşısında abartılı makyaj ve kıyafetlerle geçerler. Bu post-human mıdır yoksa post-travesti mi? Her ne ise, güzel sanatlar ile güzel kitsch arasında ince bir çizgi vardır ve her iki sanatçı da zaman zaman dönüşümlere doğru giden karakterlerinde kitsch'e kayarlar. Bu, ORLAN gibi bıçak altına yatma cesareti olmaksızın varolan post-human'dır.

Miao Xiaochun'un "The Last Judgement in Cyberspace," isimli fotoğraf yerleştirmesinde izleyiciler aşağıya konumlandırılmıştır, tıpkı Michelangelo'nun Sistine Şapeli'ndeki insanı evrene bakmaya zorlayan muhteşem perspektifi "Last Judgement"inde olduğu gibi. Xiaochun'ın avatarı, görüntüsünde,

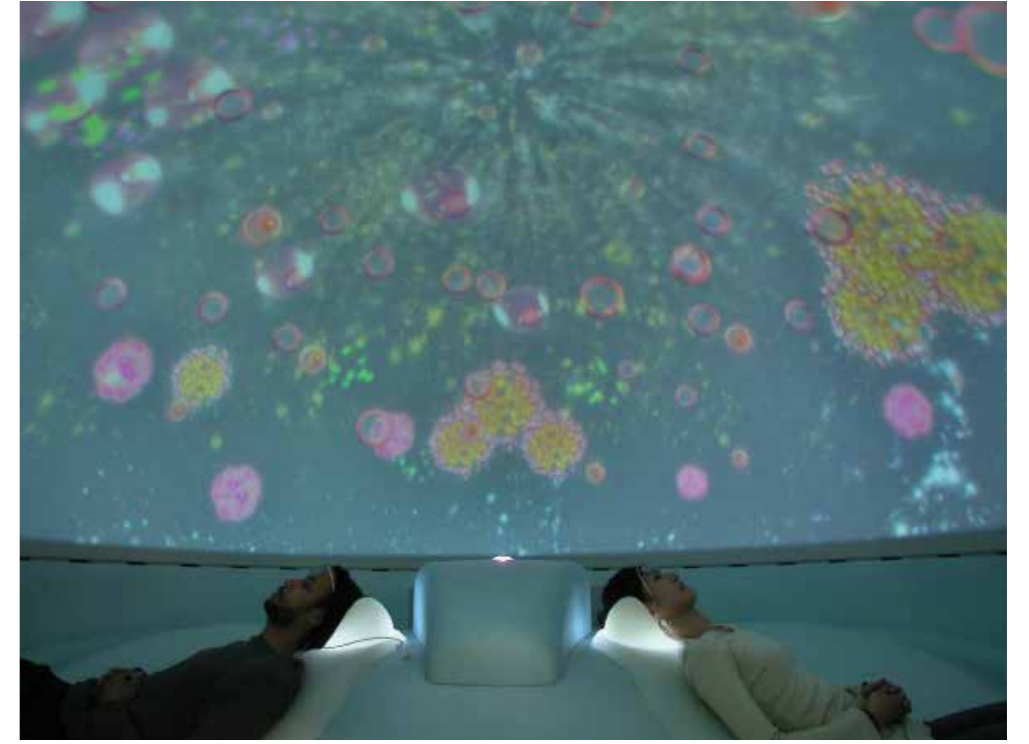
Mariko Mori, "Wave UFO" (içten görünüm), 1999-2002, karışık teknik, 528x113.4x493 cm, 2 edisyonlu, © Mariko Mori, Sean Kelly Galeri izniyle.

Michelangelo'nun freskosundaki dört yüz figürün yerine geçer. Miao'nun bilgisayar kaynaklı siber alandaki kıyameti, çağdaş Çin'in kendi kendini yıkma tehdidini kasteden bir boyutsallıkta, özgürce süzülen Dante-vari figür katmanlarıyla yeniden tasarlar.

Post-human tam olarak ne demek olabilir? En temel tanımı insan olmanın sınırlarını geçme uğraşısıdır. Doğal ve kimlik olarak insan olmanın sınırlarını aşma, insan fizikselliğini ve kapasitesini kavramsallaştırmadır. Hümanist felsefeye göre insan doğası, dünyada insan olma süresi ve insan kimliğinin temeli değişmezdir. Post-human, insanlığın kusurlarını ve sınırlarını hoş görmez. Fiziksel dönüşümler aracılığıyla yatıştırıcı bir keşif arar. Karakter ve kişisel tanımlamaya yol açan bu keşif, duygusal, psikolojik, zihinsel, fiziksel, bağlı olma (connected) gibi farklı varoluş biçimleri barındırır.

Post-human filozofu Dr. Francesca Ferrando, TEDx'te "İnsanlar, Sayborglar ve Post-Human" üzerine yaptığı konuşmada "Makineler bizim arkadaşlarımız olmaya başladı, sevdiğimiz insanlarla harcadığımızdan daha fazla vakti makinelerle harcıyoruz." yorumunu yapmıştı. Dr. Ferrando, insanların esas itibarıyla teknolojik varlıklar olduğuna, insan ve sayborglar arasındaki sınırların bulanıklaştığına inanıyor. Post-human, merkezini teknolojiye odaklamayan insanın yeniden kavramsallaştırılmış halidir. Teknoloji, insan olmanın özünün doğuştan gelen bir bileşeni olacak ve belki değişmiş kalıtsal DNA'da bulunacak. Dönüştürücü süreçten ortaya çıkan yeni varoluş sabit ve durağan değil, sürekli olarak yeniden oluşturulabilir, yeniden kavramsallaştırılabilir ve yeniden düzeltilir. Kimliğin ya da kimliklerin yeniden şekillendirilmesi, insanın iradesinde, değişken olmaya istekli geniş bir vizyon ve tekil bir tanımlamanın ötesindedir.

Fütürist bir siber-geyşe olarak Mariko Mori, teknoloji ile tümleşir ve muhteşem sonsuz dünyaların kapsamlı görünümünü yaratır. Kültürleri, cinsiyeti ve dini aşan ve bizi tamamen ışıktan parlak koza gibi

Mariko Mori, "Wave UFO", 1999-2002, karışık teknik, 528x113.4x493 cm, 2 edisyonlu, © Mariko Mori, Sean Kelly Galeri izniyle.

görünen bir dünyaya, barışa ve herkesin manevi değerleri paylaştığı zamansızlığa davet eder. Pop, bilimkurgu, fantazi ve Manga'ya harmanlayan estetiği onu yüksek bir rahibe gibi cisimleştirirken izleyiciyi yeryüzünün ötesinde, insan bilincinin tahrip edici dogmalarından bağımsız zamanlar, mekanlar ve gerçeklikler arası bir yolculuğa davet eder. Mori'nin kutsal dünyası insan doğasının şiddete yönelik olumsuzlukları ile sallanır ve bir gün savaş, nefret, anlayışsızlık ve korkunun genetik olarak insan DNA'sından uzaklaşmasını arzular.

SONNOT

1) Görülmemişlik, çok uzak olmayan gelecekte yapay zekanın insandan daha zeki olacağı ve kendi kontrolünde hareket edeceğine dair fütüristler tarafından varsayılan teknolojik bir hipotezdir.